

Kakve financijske koristi postićemo uporabom aromatizirane hrane?

Mikro i makro pokusi pokazuju da se uporabom aromatizirane hrane postižu slijedeći učinci:

- Pобољшanje konverzije hrane 5-17% (svinje, janjad, perad)
- Smanjenje mortaliteta i gubitaka životinja u uzgoju 0,1 – 3%
- Skраćenje tova životinja od 1 do 3 dana po svakom ciklusu
- Povećanje dnevne količine mlijeka 6-10% na farmi mliječnih krava
- Povećanje krupnoće – težine jaja kod nesilica

Precizne analize, bez obzira na variranje cijena, pokazuju da se **jedna novčana jedinica, utrošena za aromu, vraća s 2-5 novčanih jedinica** kroz povećanje prinosa mesa, mlijeka, jaja, uštedenu hranu, lijekove itd., što bitno povećava isplativost uzgoja domaćih životinja.



Provedena istraživanja:

EKONOMSKI UČINCI UPORABE AROMA KOD KRMAČA

PRIMJER – farma s 5.000 krmača

Upotrebljena aroma sušenog mesa 0,04% - 400 g/tonu

- Uporaba aromatizirane hrane počinje 30 dana prije prašenja i završava 30 dana nakon prašenja.
- U tom razdoblju krmača konzumira $90 + 210 \text{ kg} = 300 \text{ kg}$.
- Potrebna aroma za aromatiziranje hrane: $0,300 \text{ t} \times 400 \text{ g/t} = 120 \text{ g}$
- Vrijednost upotrijebljene arome: $0,120 \text{ kg} \times 6,1 \text{ €/kg} = 0,732 \text{ €/krmači}$
- Vrijednost arome za 5.000 krmača = 3.660 EURA
- Dobit farme: 0,3 prasadi/leglo (VIŠE)
- Vrijednost jednog prašića = 18 EURA
- Nova vrijednost: $18 \times 0,3 = 5,44 \text{ EURA}$ po krmači
- Ukupan učinak farme: $5.000 \times 5,4 = 27.000 \text{ EURA}$
- NETO DOBIT: $27.000 - 3.660 = 23.340 \text{ EURA}$
- **1 EURO ZA AROMU DONOSI 6.337 EURA DOBITI**

Ostali učinci postignuti uporabom arome sušenog mesa kod suprasnih krmača i krmača u laktaciji koji su zabilježeni, ali nisu posebno financijski izraženi u ovoj fazi uzgoja:

1. Smanjenje gubitka tjelesne mase krmače – 16,5 kg
2. Veća tjelesna masa prasadi u laktaciji na zalučenju (0,39 kg/leglo)
3. Prasad posjeduje bolje preduvjete za daljnji uzgoj




IREKS

NAPOMENA: Gore navedeni financijski učinci proizlaze iz ispitivanja Instituta za stočarstvo – Zemun, autora dr. Branislava Živkovića i suradnika iz 2003. godine. Rad je objavljen pod naslovom „EFEKTI UPORABE AROMA U ISHRANI KRMAČA I PRASADI“ - KRMIVA 2003.

Ispitivanja provedena u makro ogledima na farmama pokazuju odstupanje od +/- 10% u odnosu na gore navedene vrijednosti, što je posljedica genetike, uvjeta, kvalitete hrane i sličnog.

EKONOMSKI UČINCI UPORABE AROME CITRUS – KOMORAČ U TOVU PILIĆA

U ispitivanju je korištena aroma citrus komorača u količini od 300 g/tonu hrane (0,03%).

Prema ispitivanju Instituta za peradarstvo u Kostinbrodu – Bugarska (dr. Čotinski) postignuti su sljedeći rezultati:

- Poboljšanje konverzije uvjetovalo je povećanje žive vage za 5,9%, dok se utrošak hrane za 1 kg prirasta smanjio za 3,0%.

Primjer farme s 1.000.000 pilića:

- Jedan pilić od 2 kg žive vage potroši 4 kg hrane.
- Ušteda od 3% iznosi 0,120 kg pilića ili $0,120 \times 0,15 \text{ EURA/kg} = 0,018 \text{ EURA/piliću}$.
- **Milijun pilića donosi uštedu od 18.000 EURA.**




IREKS

- Troškovi za postizanje uštede:
 - a) Pilić potroši arome za 3,8 kg hrane x 0,3 g/kg = 1,14 g/piliću
 - b) Milijun pilića troši 1.140,00 kg x 4 EURA/kg = 4.580 EURA
- **Ušteda na farmi: 18.000 – 4.580 = 13.420 EURA.**

Ostali učinci postignuti u ovom ispitivanju:

1. smanjenje mortaliteta za 3%
2. poboljšanje mirisa na farmi i oko farme
3. poboljšanje suhoće stelje

Ispitivanje organoleptičko-konzumnih svojstava pokazalo je da aroma nema utjecaja na okus i miris mesa.

EKONOMSKI UČINCI UPORABE AROME JABUKE U TOVU SVINJA PRIMJER FARME S 50.000 SVINJA

- U ispitivanju je korištena **aroma jabuke** u količini od 0,04% ili 400 g/tonu.
- Cijena arome jabuke: – 4,6 EURA x kg
- Svinje u tovu od 25 kg do 100 kg žive vage troše oko 250 kg hrane
- Trošak arome: 0,250 tona x 0,40 kg/toni x 4,6 = 0,46 EURA/svinji
- **ZAKLJUČAK:** 1 svinja u tovu od 25 do 100 kg za 75 kg prirasta troši 250 kg hrane i 0,1 kg arome, što predstavlja trošak od 0,46 EURA/svinji.
- **Ukupan trošak za farmu od 50.000 svinja = 23.000 EURA**



Prema ispitivanju dr. Branimira Živkovića: svinje troše 3,75% manje hrane za 1 kg ostvarenog prirasta.

To znači sljedeće:

1. Svinja umjesto 250 kg hrane troši 240.625 kg
2. Ušteda farme: $50.000 \times 9,375 = 468.750$ kg hrane
3. Ušteda: $9,375 \text{ kg} \times 0,20 = 1,875$ EURA
4. Ušteda po tovljeniku: $1,875 - 0,46 \text{ EURA} = 1,145$ EURA
5. **Ušteda farme: $50.000 \times 1,145 = 70.750$ EURA**

U gore citiranom radu dr. Branimira Živkovića i suradnika „AROMA U ISHRANI SVINJA“ - KRMIVA 2004. ispitani su i utjecaji na mesnatost svinja i randman. Zaključak ukazuje da **AROMA JABUKE** utječe na poboljšanje randmana polutki od 2%, a nema utjecaja na mesnatost svinja.

NAPOMENA: Pokus na farmi NEŠČAK – SLOVENIJA (1997. g.) pokazao je istovjetan rezultat na 18.767 svinja u tovu. U tom pokusu uočeno je povećanje dnevnog prirasta od 46,9 g, konverzije od 6% i konzumacije hrane od 3 %, što je rezultiralo skraćenjem tova od 3 dana ili opet izraženo u hrani, bilo je potrebno oko 9 kg hrane manje po tovljeniku, što se slaže s gore navedenim rezultatima instituta. Prema iskustvu gore potpisanog, opisani rezultati mogu odstupati +/-10%, ovisno o veličini farme, uvjetima, genetici ...




IREKS